

Vi har förtydligt hur vi behandlar personuppgifter och cookies.

Läs mer

Stäng

DAGENS NYHETER.

En utskrift från Dagens Nyheter, 2019-08-13 16:28
Artiklens ursprungsadress: <https://www.dn.se/debatt/replik/ekologiskt-jordbruk-okar-overgodningen/>

Repliker

"Ekologiskt jordbruk ökar övergödningen"

PUBLICERAD 2019-08-01

REPLIK DN DEBATT 30/7. Att "ekologiska kretsloppsjordbruk" skulle minska urlakningen och klimatpåverkan stämmer inte. Snarare tvärt om, skriver Kersti Linderholm, agronomie doktor.

Läs senare

Artur Granstedt och Anders Alm beskyller jordbruket för att orsaka algbloomingen i Östersjön och påstår att politiker och jordbruksnäringen blundar för problemet. Lösningen är enligt skribenterna "ekologiskt kretsloppsjordbruk" som är självförsörjande på gödsel och foder.

Texten är ett praktexempel på duperande med ord och halvsanningar. Både "ekologiskt" och "kretslopp" är positivt laddade ord, men frågan är vad de betyder tillsammans. Det är förbjudet att använda ordet eko för någon annan produktion är den som är certifierad enligt EU:s direktiv för ekologisk produktion, så den definitionen är tydlig. En jordbrukare som använde ordet "ekodynamisk" blev hotad med vite av en myndighet.

Kretslopp finns det många, men i samband med jordbruk är det växtnäring som oftast avses. Den växtnäring som lämnar gården i form av livsmedel eller energiprodukter måste ersättas eller föras tillbaka efter användning.

Som läsare uppfattar jag alltså att "ekologiskt kretsloppsjordbruk" är ekologiskt jordbruk (enligt EU:s definition) som tar tillbaka näringen som säljs i produkterna till staden så att det blir ett kretslopp på växtnäring. Men enligt regelverket för ekologisk produktion så är det inte tillåtet. Det är bara de vanliga jordbrukarna som kan ha ett riktigt kretslopp där näringen från staden återförs, vilket även sker i dag. Skribenterna kan inte heller avse kretslopp på stallgödsel eftersom den redan utnyttjas både på vanliga och ekologiska gårdar, annat är ett brott mot svensk lagstiftning.

Jag förstår skribenternas önskan att alla gårdar borde vara självförsörjande (typ Bullerbyn), men de politiska kraven på jordbruket har varit rationalisering och billig mat. Idag försörjer en arbetskraft inom jordbruket nästan 100 personer med mat. För 50 år sedan försörjde en jordbrukare 10 personer. Enligt skribenterna skulle "ekologiskt kretsloppsjordbruk" minska urlakningen och klimatpåverkan. Inget av detta är vetenskapligt visat utan tvärt om så ökar urlakningen från ekologiskt jordbruk, produktionen minskar och därmed ökar klimatpåverkan från vår

livsmedelsförsörjning.

I skogsbygderna, som är en stor del av Sverige, finns begränsat med mark och den är mest lämplig till vallodling. Gårdar i dessa områden köper då kraftfoder från kollegor i slättbygden där det är möjligt att odla oljeväxter och spannmål. Att föreslå att djurgårdar i mellersta och norra Sverige måste odla eget kraftfoder tyder på en okunskap om svenskt jordbruk. Konsekvensen av "ekologiskt kretsloppsjordbruk" i dessa områden innebär nedläggning och mera skog.

Jag delar skribenternas önskan om att hejda storleksrationaliseringen, inte för att rädda Östersjön utan för en levande landsbygd i hela Sverige. Det har framförts flera gånger politiskt att mindre och medelstora besättningar borde gynnas, i stället har pengarna satsats på "ekologiskt". Men ekologiskt jordbruk minskar inte det problemet.

Statistiken visar tydligt att de ekologiska gårdarna är större, har fler djur, än de vanliga gårdarna. Den politiska satsningen på eko har bara förstärkt koncentrationen av djur eftersom det just är mjölk och nötkött som fungerar med det ekologiska regelverket.

DN Debatt. 30 juli 2019

Debattartikel

Artur Granstedt, docent i växtodlingslära, och Anders Alm på WWF:

"Om vi ska rädda Östersjön måste jordbruket förändras"

Repliker

Markus Hoffman, expert på vatten och växtnäring, LRF:

"Lantbruket tar sitt ansvar för övergödningen"

Kersti Linderholm, agronomie doktor:

"Ekologiskt jordbruk ökar övergödningen"

Slutreplik från Artur Granstedt och Anders Alm:

"Det är politiken och inte odlaren som bär ansvaret"

Kersti Linderholm, agronomie doktor, Silvbergs Miljöteknik

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt